

řízení splňuje skutkovou podstatu některého trestného činu vymezeného (všeobecným) zákonem trestním (§ 55 nař. čís. 81/1910) čili činu přísněji trestného (čl. III nař. 107/1932). Význam ustanovení citovaných předpisů s hlediska trestního zákona vyčerpává se v tom, že jednak ukládají majitelům a řidičům motorových vozidel povinnost k jednání určitých rázů a směrů, takže opomenutí příkázaného jednání může pak býti za ostatních předpokladů trestného činu soudem stíháno a trestáno, jednak zprostředkují majitelům a řidičům motorových vozidel poznání nebezpečného směru určitých jednání a opomenutí, takže je k nim přihlížeti při posouzení, zda pachatel, jemuž je se zodpovídati za ten který skutek s hlediska § 335 (431) tr. zák., mohl podle zvláště vyhlášených předpisů a podle svého zaměstnání, k němuž předpisy ty se vztahují, poznati, že dotčené jednání (opomenutí) může přivoditi nebo zvětšiti nebezpečí pro život, zdraví nebo tělesnou bezpečnost lidí. Proto nemá zásada projevená a povšechně stanovená článkem IX uv. zákona k trestnímu zákoníku, že nového trestního zákona pro pachatele příznivějšího jest použití též na trestné činy spáchané před účinností nového zákona, místa u policejních předpisů upravujících jízdu motorovými vozidly, jakými jsou i citovaná nařízení, a přes nastalou, třebaže zdánlivě nebo skutečně pro pachatele výhodnou změnu v dotčených předpisech jest výlučně podle předpisů platných v době souzeného skutku posuzovati, zda ta která složka skutku příčila se platnému předpisu nebo zákazu a zda z předpisu nebo zákazu mohl pachatel nebezpečný směr svého jednání neb opomenutí poznati. Důsledkem toho nepochybil nalézací soud, shledal-li neopatrnost (nedbalost) stěžovatele v tom, že jel rychlostí, která byla pro místo nehody a pro okolnosti tehdy dané zakázána policejními předpisy třebaž dodatečně změněnými a zrušenými, jejichž neznalostí se stěžovatel vůbec nehájil, a netřeba podrobněji dokazovati, že rychlost rozsudkem zjištěná nebyla by dovolena ani za účinnosti nového vládního nařízení čís. 107/1932, jež stanoví v odst. čís. 2 § 12, že přípustností rychlosti nejvýše do 35 km v uzavřených osadách nejsou dotčeny předpisy připouštějící za všech okolností jen takovou rychlost jízdy, by řidič měl vozidlo ve své moci a by bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožována, a jež dále v odst. čís. 3 § 12 ukládá řidiči přiměřené zvolnění jízdy a v případech potřeby zastavení vozidla najmě na nepřehledných místech cest a kdykoliv je třeba zvýšené opatrnosti, by bezpečnost osob a majetku nebyla ohrožena; i pro dobu nebo pro úsek silnice, co se auto vyhýbá povozu, za nějž nemá řidič rozhledu pro zvláštní šířku nebo výšku povozu nebo jeho nákladu, bylo by proto také za účinnosti vlád. nař. čís. 107/1932 rychlost při spatření povozu zmírniti tak dalece, by byl řidič s to zastaviti auto ještě před překážkou, byť náhle z pozadí povozu se objevující.

Čís. 4940.

Výnosem úřadu ve smyslu prvního odstavce § 20 tisk. zák. není jen projev nařizovací moci úřední, týkající se celého obvodu působnosti dotčeného úřadu, nýbrž jest jím každý písemný projev úřadu vydaný v mezích jako oprávnění a působností, ať již něco nařizuje, upravuje,

vyhlašuje nebo sděluje; spadá sem i nález berní správy po rozumu § 41 odst. 1 zák. čís. 268/1923 (v doslovu zák. čís. 246/1926).

(Rozh. ze dne 6. března 1934, Zm I 103/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové jako soudu odvolacího ze dne 9. února 1933 právem: Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Hradci Králové ze dne 9. února 1933, jímž byl obžalovaný podle § 259 čís. 2 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přestupek podle §§ 20 a 21 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, byl porušen zákon v ustanovení §§ 20 a 21 tohoto zákona.

Důvody:

Rozsudkem okresního soudu v Hradci Králové ze dne 11. ledna 1933 byl Jan J., redaktor časopisu »N. S.« v H. K., uznán vinným přestupkem §§ 20 a 21 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ex 1863, spáchaným tím, že koncem července a začátkem srpna 1932 v H. K. neuveřejnil bezdůvodně trestní nález berní správy v H. K. ze dne 26. února 1931, a byl odsouzen podle § 21 cit. zákona na použití § 266 tr. zák. k peněžitě pokutě 100 Kč, po případě do vězení na 48 hodin podmíněčně na jeden rok.

Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Hradci Králové ze dne 9. února 1933 bylo vyhověno odvolání obžalovaného a obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby s tímto odůvodněním: Rozsudek prvního soudu vyložil zákon nesprávně; v § 20 tisk. zák. se stanoví, že časopis může býti přidržen, aby přijal výnosy úřadů (ämtliche Erlässe der Behörden) k uveřejnění, a dále se praví, že nařízení a nálezy trestních soudů musí býti uveřejněny; v souzeném případě se nejedná ani o výnos úřadu ani o rozsudek nebo nařízení trestního soudu, nýbrž jde o nález berní správy; v § 42 zákona čís. 268/1923 se praví, že finanční správa je oprávněna uveřejniti trestní nález nebo rozsudek pro přestupky podle § 41 cit. zák. na útraty pachatelovy. Nikde se však nepraví, že časopis je povinen nález uveřejniti. Z toho jde, že obžalovaný jako zodpovědný redaktor mohl právem odmítnouti uveřejniti nález.

Tímto rozhodnutím odvolacího soudu byl porušen zákon v ustanovení §§ 20 a 21 tisk. zákona ze 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863. Předmětem uveřejnění požadovaného berní správou v Hradci Králové je trestní nález téhož úřadu ze dne 26. února 1931, jímž byl Josef P. uznán vinným trestným činem podle § 41, odst. 1 zákona ze dne 21. prosince 1923, čís. 268 sb. z. a n. v doslovu zákona ze 16. prosince 1926, čís. 246 sb. z. a n. a odsouzen k peněžitě pokutě, při čemž bylo zároveň podle § 42 odst. 6 prv uvedeného zákona čís. 268/23 vysloveno, že nález bude uveřejněn na útraty vinníkovy v časopisech v nálezu uvedených, mezi nimi i v časopise N. S., jehož redaktorem jest obviněný Jan J. Podle přípisu berní správy, jímž bylo zahájeno trestní řízení proti redaktoru Janu J-ovi, stal se nález ten vykonatelným.

Rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na právně mylném výkladu

prvého odstavce § 20 tisk. zák. (odstavec druhý, který odůvodnění odvolacího soudu také uvádí, nepřichází vůbec v úvahu), zejména na mylném právním výkladu pojmu »výnosů úřadem k tomu konci zaslaných, aby v obecnou známost byly uvedeny«. Odvolací soud obmezuje se na tvrzení, že se nejedná o výnos úřadu, aniž to blíže odůvodnil a uvedl, co pod »výnosem úřadu« vyrozumívá. Patrně asi přiklonil se k vývodům odvolání, které chtějí pod tento pojem zařaditi toliko projevy nařizovací moci úřední, týkající se celého obvodu působnosti dotčeného úřadu. Toto vytčení pojmu »úředního výnosu« je však příliš úzké; výnosem ve smyslu 1. odst. § 20 tisk. zákona dlužno rozuměti každý písemný projev úřadu vydaný v mezích jeho oprávnění a působnosti, ať již něco nařizuje, upravuje, vyhlašuje nebo sděluje. Tomuto výkladu nasvědčuje jednak historický vývoj tohoto zákonného ustanovení, jemuž byl vzorem francouzský zákon z 9. září 1835 (§ 18), podle něhož se vztahovala povinnost časopisu uveřejniti »les documents officiels, relation authentiques, renseignements et rectifications« (srov. Liszt, Lehrbuch des öst. Pressrechts str. 141 pozn. 2), jednak okolnost, že § 21 tisk. zák. mluví se vztahem k § 20 t. z. o »Aufsatz« a § 22 odst. 1 rovněž se vztahem k § 20 o »Schriftstücke«, kteréžto oba výrazy v českém textu zní: »písemnosti«.

Že v tomto konkrétním případě jde o úřední projev veřejného úřadu, není zajisté žádné pochybnosti; stejně nelze vzhledem k ustanovení § 42 odst. 6 zákona z 21. prosince 1923 čís. 268 sb. z. a n. (o dani z obratu a dani přepychové), podle něhož je finanční správa oprávněna uveřejniti trestní nález nebo rozsudek pro přestupky § 41 téhož zákona na útraty pachatelovy, pochybovati o tom, že finanční správa zastoupená berní správou v Hradci Králové byla oprávněna požadovati uveřejnění v časopisech arci proti úhradě obvyčejné ceny insertů (§ 20, odst. 1 tisk. zák.), že tedy požadujíc uveřejnění v časopise »N. S.« — o němž nebylo popřeno, že je časopisem přijímajícím inseráty — jednala v mezích svého zákonného oprávnění.

Bylo proto o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona podle §§ 33, 479 a 292 tr. ř. uznati právem, jak se stalo.

Čís. 4941.

Ak bola vedľajšia otázka právom položená, odpovedajú na ňu porotcovia, jestli odpovedali kladne na otázku hlavnú, ku ktorej sa vedľajšia otázka poí.

Mylné poučenie porotcov v osnove otázok o tom, kedy treba odpovedať na vedľajšiu otázku, je dôvodom zmätku podľa § 29, čís. 4 por. nov.

(Rozh. zo dňa 6. marca 1934, Zm III 48/34.)

Poškodený O. I. bol napadnutý troma spolupáchateľmi a udretý do hlavy jeden raz motykou a dva razy sekerou. Dve z týchto troch rán boli smrteľné. Páchatelia boli obžalovaní pre zločin úmyselného zabitia človeka podľa §§ 70, 279 tr. zák. Porotcovia odpovedali vo všetkých troch skupinách otázok na hlavné skutkové a právne otázky kladne. Na vedľajšie otázky, či obžalovaní pojali úmysel usmrtiť poškode-